

UKA2020/193
06. oktober 2020
Sofia Geisler

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af Inatsisartutlov om den gymnasiale uddannelse

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur og Kirke)

Det vi har lagt allerstørst mærke i, i forbindelse med ændringsforslag af Inatsisartutlov om den gymnasiale uddannelse er, at man lægger op til at ændre varigheden af uddannelser, der i dag er på 3 år, således at der gives mulighed for en længere eller kortere uddannelse.

Antallet af nye studenter i 2019 er markant flere i forhold til 2005, dog er der en større tilbagegang i forhold til 2014 som var det år med flest nye studenter. Vi har alle en pligt til at opfordre til at flest mulig som starter på GUX også afslutter deres uddannelse. For de er dem vi i største grad har brug for, når de påbegynder og afslutter videregående uddannelser og skal være med til at nedbringe vores behov for tilkaldt arbejdskraft.

Vi ved at 6 ud af 10 unge mellem 18 og 25 år ikke er i gang med en ungdomsuddannelse eller har endnu ikke afsluttet en videregående uddannelse.

Hvis man har mulighed og har opfyldt kriterier, skal man udnytte muligheden, idet der er muligheder for videregående uddannelser, idet vi i sammenligning med andre lande tilbyder gode muligheder.

Vi skal have det indprentet vores tankegang, at hvis man ønsker at have en fast indkomst i voksenlivet, så er den sikreste vej herfor en uddannelse. Denne mulighed skal tages når man opfylder optagelseskriterierne.

Vi tror på, at der blandt de unge som endnu ikke er kommet videre efter folkeskolens afgangseksamen, er unge som er i stand til at tage en gymnasial uddannelse og som opfylder kriterier, eller som kan komme ind efter en opkvalificerende indsats.

Vi skal kunne opfordre forældre og unge og stille krav om at de unge gennemfører uddannelser de opstarter. Folkeskolen skal kunne tilbyde undervisning i en kvalitet, sådan at flest mulig børn får grundlag til en voksenliv med selvforsørgelse.

I dag går tingene den rette vej. I 2010 gik 49 procent af dem der fik en afgangseksamen fra folkeskolen i uddannelser efter 2 år og i 2017 var dette tal vokset til 56 procent. Der sker ændringer.

Men det vi ikke kan vende det blinde øje til er, at vi efter Selvstyrets indførelse stadigvæk er mange unge, som i alle årene ikke tager skridt til at sikre grundlag for selvforsørgelse gennem uddannelse.

Der kan være forskellige årsager herfor. Vi vil ikke kritisere dem der ikke går videre. Men talene fortæller os til at handle. Vi tager spørgsmålet om folkeskolen op i denne talerstol mange gange, og vi vil fortsætte denne debat.

De jeg lige nævnte omhandler også ændring af lov om gymnasial uddannelse, idet forslaget om en GUX i 3 år, længere end 3 år samt hurtigere end 3 år er netop grunden til at flere i dag skal afslutte GUX.

Det vi har bemærket blandt de indkomne hørings svar er, at man efter end GUX i 3 år, kortere eller længere kan tage enkeltfag for at opfylde kriterier for optagelse i højere uddannelser.

Som følge af denne ændring skal vi være opmærksomme på, at de elever som her i landet starter på GUX og som på grund af forskellige årsager beslutter sig for at flytte til Danmark få forværret deres position, eller om de bliver nødt til at tage enkeltfagskurser for at starte på en højere uddannelse.

Vi har ligeledes bemærket at nogle af høringsparterne var bange for at man ved at optage studerende på lavere kriterier end de nuværende, kunne få uheldige konsekvenser for uddannelsen.

Vi er sikre på, at ledelserne i GUX ved hjælp af deres erfaringer er i stand til at vurdere ansørgerne på et mere realistisk grundlag. Men at ændringerne kan få utilsigtede konsekvenser eller at der er noget man skal være opmærksom på fra vores side for at kunne eliminere vores tvivl, er at vi tager en nødvendig generel samtale med den ansvarlige Naalakkersuisoq.

Derfor henviser vi punktet til behandling i relevant udvalg, idet vi er helt sikre på, at man der vil lave et grundigt arbejde forud for andenbehandlingen af forslaget'.

Vi skal ikke lægge op til en forværret GUX, hvilket vi er helt sikre på, at dem der har udarbejdet ændringsforslagene, også mener, idet de fleste af implicerede fremkom med positive udsagn.

Til allersidst ønsker vi at oplyse, at vi savner håndgribelige resultater af Naalakkersuisuts reform af uddannelsesområdet, i form af konkrete forslag som vi kan tage stilling til og hvordan dette har sammenhæng med ændringsforslaget om gymnasial uddannelse og hvordan disse påvirker hinanden.

Vi glæder os til at behandle punktet i udvalget.